

La jove pintura valenciana

En la dècada dels 80, assistim a mutacions importants en el panorama artístic valencià, a partir d'uns antecedents ara revisats

Sol ser habitual en els cenacles artístics fer vaticinis quan acaba una dècada i s'acosta la següent, sobre els valors a destacar i les tendències que aportaran un esperit nou al temps que comença.

Joan Vicent ALIAGA

Així, oportunament, la crítica madrilenya presentà una mostra dels aspectes més representatius de la jove pintura, amb l'exposició *Madrid D. F.* (octubre-novembre, 1980). Amb aquesta mostra, la crítica —A. González García i J. M. Bonet, sobretot— s'a'revia a proposar unes obres que podrien esdevenir contràries als pressupostos establits. Tota una tirallonga de pintors i escultors eren proposats com a fermes candidats a resistir la dura prova d'un decenni.

Més tard, el 1981, la Caixa d'Estalvis i Pensions suggeria els protagonistes de la nova pintura espanyola amb una exposició molt ben perfilada; *Otras figuraciones*. Finalment, la mateixa entitat catalana organitzava la polèmica *26 pintors, 13 crítics: Panorama de la jove pintura espanyola*, que vam poder veure a València. Fou un projecte molt ampli i ambiciós en el propòsit. Un bon grapat de crítics escollien aquells artistes que els semblaven de més qualitat.

Cal no oblidar, també, l'*EuskalArtea-Art Basc* (1978) i els successius *Salons dels 16* o *1980*.

Sens dubte, totes aquestes manifestacions responien a una realitat inevi-

table: els joves artistes, molts dels quals treballen sota la foscor i el desconeixement, allotjaven un quefer creatiu que havia

Entre el realisme i la figuració (1982) resulta un model a imitar. Molt prompte, altres iniciatives —a Pontevedra, Sevilla,



«En el jardí», oli sobre tela, de Jordi Teixidor

d'ultrapassar les fronteres de l'estudi o el taller. Si a l'estranger era un hàbit comú exposar periòdicament les particularitats de cada branca de les arts, ací ben poca cosa s'havia dut a la pràctica (potser la *Nueva Generación*, de J. A. Aguirre, a cavall dels seixanta i setenta, n'és una excepció).

Dins del marasme, Madrid i Barcelona (principalment la primera) dirigien la batuta en aquestes qüestions, encara que altres ciutats s'afegien, a poc a poc, al concert unívoc. En aquest sentit, l'exposició *Artistes Bascos*.

Bilbao— continuarien la tasca empresa.

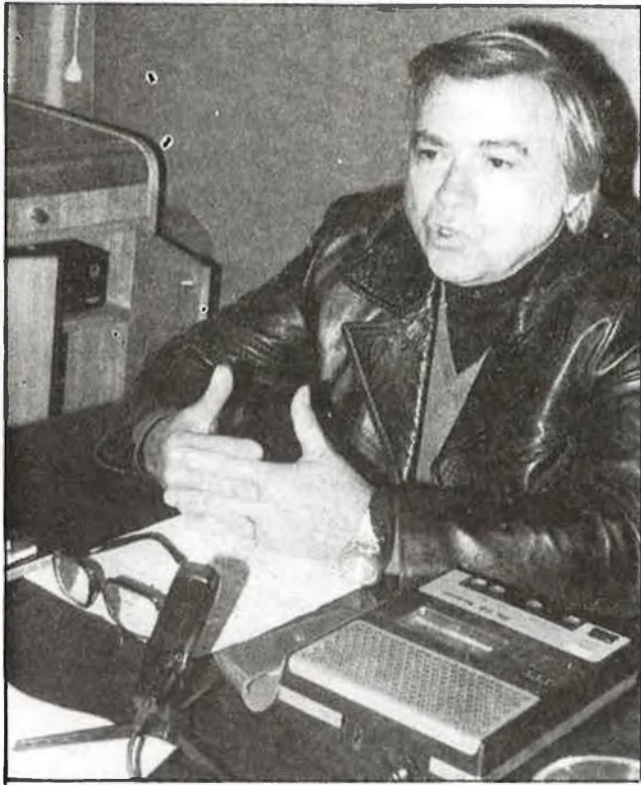
Al nostre país, on segons totes les veus autoritzades hi havia un moviment important d'artistes, ens conformàvem amb alguns esbossos, gens menyspreables, però sí insuficients, com ara *Perspectiva Ochenta*, el *XIV Premi Senyera*, *Pintar en Valencia*, *New Painting in Valencia*. Temptatives aïllades en un intent per mostrar què passava en la pintura valenciana.

Darrerament, un altre intent orquestrat pels crítics Manuel García i Pablo Ramírez, *Recién*

Pintado, amb insuficiències i mancances òbvies, és potser la selecció d'artistes més completa que s'ha fet fins ara.

Entrem, doncs, en una dinàmica que ja no es pot aturar. Una dinàmica de normalització cultural que ens permetrà acostar-nos al discurs europeu, que tantes enveges produeix i del qual som encara molt lluny. Però, abans d'endinsar-nos pels 80, seria convenient de guaitar una mica en el passat.

Durant els setanta, la pintura valenciana estava implicada en uns debats



Joaquim Michavila, un artista pont

ideològics i estètics, que només es poden entendre en relació amb els problemes polítics existents i a les oscil·lacions de la crítica d'art, gran part de la qual s'havia mantingut dins d'unes postures exageradament polititzades.

La influència del «realisme intencional» —com l'havia denominat Tomàs Llorens— inclús perdurava en els medis artístics, a la qual cosa cal afegir l'aportació visual dels hiperrealistes com Armengol, Heras i Boix. Entre aquests dos corrents majoritaris (es feia palés que, a l'exterior, la imatge dominant de la plàstica valenciana es fonamentava en el concepte de realisme) es mantenia una abstracció geomètrica continuadora de les teories d'*Antes del Arte*, grup influït per V. Aguilera Cerni. Alhora, la

pintura imaginativa de J. Teixidor, que buscava un retrobament amb el plaer de pintar, donava peu a l'aparició de noves poètiques.

Malgrat el domini abrumador de les tendències citades, sorgí allò que alguns han anomenat «la renovació artística dels setanta». Cansats de l'absència insòlita dels delers individuals, Rosa Torres, Miquel Navarro (el qual, abans d'esdevenir escultor, es dedicà a pintar) i Carme Calvo es llançaren al cultiu d'uns mons íntims, darrere la llum de les vivències i els mites personals. Aquesta renovació, poc valorada a hores d'ara, comptà amb les noves etapes creatives d'un excel·lent pintor com Martí Quinto i el rejuveniment d'artistes com J. Michavila, J. Calvo, J. A. Toledo...

Història de L'ART CATALÀ

F. Miralles, F. Fontbona, J. R. Triadó, J. Garriga, N. de Dalmases, A. José i Pitarch.
Fotografies de F. Català-Roca.

Per primera vegada al seu abast, la més completa història de l'art català. Un excepcional testimoni de les més nobles manifestacions de la nostra cultura al llarg de deu segles.



- 8 volums a tot color
- 2056 fotografies
- 2320 pàgines
- enquadernats en pell
- paper couché de 160 g

UN LLIBRE D'OBSEQUI PER A VOSTÈ.

Per a tots els lectors de «El Temps», un llibre gratuït. Només cal enviar la butlleta o còpia. Us farem arribar el llibre i la informació sense compromís de la Història de l'Art Català.

Retallar i enviar a: Apartat de Correus n.º 1944. 46080-VALENCIA.

Nom

Adreça

Població C. Postal

Telèfon Ofici